

CÔNG BỐ NGAY

Thêm trạm quan trắc trên sông Mê Công sẽ bảo vệ tốt hơn người dân ở hạ nguồn

Luang Namtha, CHDCND Lào, ngày 01/04/2022 — Ủy ban Sông Mê Công (MRC) hôm qua đã khai trương trạm đo mực nước đầu tiên đặt ở thượng nguồn hạ lưu sông Mê Công – đây là một phần trong kế hoạch lớn hơn của MRC nhằm giảm tình trạng dễ bị tổn thương cho hàng triệu người dân Đông Nam Á, những người có cuộc sống và sinh kế ở hạ nguồn rất dễ bị ảnh hưởng khi lưu lượng nước thay đổi đột ngột, bất ngờ.

Trạm quan trắc mới này được đặt tại Xieng Kok, nằm trên biên giới phía Bắc của CHDCND Lào và Myanmar và sẽ cần có sự hợp tác giữa hai quốc gia theo hình thức mà MRC đã hỗ trợ từ lâu. Trong trường hợp này, Myanmar có cơ hội cùng thu thập dữ liệu lưu lượng xả với các đồng nghiệp Lào. Sau đó, hàng triệu người sống ở hạ nguồn có thể nhanh chóng tiếp cận được dữ liệu này.

Điều này sẽ giúp họ thích ứng với biến động của mực nước, ví dụ: dữ liệu sẽ giúp người nông dân lên kế hoạch thu hoạch mùa màng, hoặc giúp ngư dân đánh bắt hàng ngày trên sông.

Trong buổi lễ bàn giao ngày 31 tháng 3, tiến sĩ Anoulak Kittikhoun - Giám đốc Điều hành Ban Thư ký MRC - đã giải thích vai trò quan trọng của trạm quan trắc mới này, trạm này sẽ ghi lại lưu lượng nước từ thượng lưu sông Mê Công – còn được gọi là sông Lan Thương ở Trung Quốc, cách trạm quan trắc khoảng 130 km.

Ông Anoulak nói: “Đây là một trạm quan trắc có vai trò chiến lược.” “Nếu có bất kỳ thay đổi nào do xả nước, đóng một cửa đập, hoặc thay đổi lượng mưa đột ngột, chúng tôi sẽ biết gần như ngay lập tức. Với năng lực tốt hơn, chúng tôi có thể cung cấp thêm thông tin cho các quốc gia thành viên và cộng đồng địa phương. Tuy nhiên, việc này cũng đòi hỏi tất cả các quốc gia chia sẻ thêm thông tin về hoạt động vận hành đập của họ”.

Trên thực tế, trạm Xieng Kok là một trong số các trạm quan trắc mới mà việc xây dựng đã bị trì hoãn do COVID - vì đại dịch đã làm chậm quá trình vận chuyển các vật tư và thiết bị, phụ tùng quan trọng cho trạm. Tuy nhiên, hiện đã có nhiều trạm trong số này đang được vận hành vì bốn quốc gia thành viên MRC - Campuchia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam – đang thúc đẩy để cải thiện khả năng giám sát và dự báo của khu vực.

Đã từ rất lâu, người dân sống ở hạ lưu sông Mê Công dễ bị tổn thương trước lưu lượng nước bất thường, dù nguyên nhân xuất phát từ phía con người hay thiên nhiên. Làng mạc có thể bị ngập lụt nhanh chóng, gây hậu quả thảm khốc cho các gia đình sống ở đó.

Từ năm 2008 đến năm 2012 – giai đoạn đầu tiên của Dự án Hệ thống Quan trắc Thủy văn Mê Công (HYCOS), đã có 49 trạm được xây dựng dọc theo sông chính và các dòng nhánh sông Mê Công để liên tục đo lượng mưa và mực nước. 12 trạm đã được xây dựng ở mỗi trong 3 quốc gia là Campuchia, CHDCND Lào và Việt Nam, 11 trạm ở Thái Lan và 2 trạm nữa ở miền Nam Trung Quốc - nơi phần lớn dòng sông chảy qua. Dự án này được tài trợ bởi Cơ quan Phát triển Pháp (AFD).

Trong tổng cộng 49 trạm này, 45 trạm vẫn được duy trì hoạt động. Tuy nhiên, cần có thêm nhiều trạm nữa. Thông qua HYCOS, với hoạt động mở rộng và nâng cấp sẽ sớm có tổng cộng 56 trạm dọc sông Mê Công, thêm 13 trạm trên các nhánh sông trong khuôn khổ dự án quản lý hạn hán của Nhật Bản, và thêm hai trạm nữa trong khuôn khổ Dự án thí điểm quan trắc môi trường chung của MRC.

Cho đến nay, tại Campuchia, MRC đã hoàn thành một trạm mới và cải tạo một trạm khác. Ở CHDCND Lào, hai trạm đã được cải tạo, hai trạm - gồm cả trạm Xieng Kok này được xây mới. Hiện tại, tình trạng trì trệ do COVID đã giảm bớt, các trạm hoàn thành gần đây ở Thái Lan và Việt Nam cũng đã được đưa vào vận hành.

Đáng chú ý, mỗi trạm quan trắc hiện đã được trang bị một hệ thống “đo từ xa” tân tiến để truyền dữ liệu mực nước và lượng mưa hiện tại với tần suất 15 phút/lần: trước tiên dữ liệu này được truyền đến cơ sở dữ liệu trung tâm tại Ban Thư ký MRC, sau đó được cung cấp cho các quốc gia thành viên.

Mục đích của các trạm không chỉ nhằm cảnh báo hàng triệu người về những thay đổi đột ngột, mà còn nhằm trang bị cho bốn chính phủ thành viên của MRC đủ thông tin để ra các chính sách hiệu quả, mang lại lợi ích cho các cộng đồng ven sông của họ.

Tại lễ khánh thành trạm Xieng Kok, thành viên dự khuyết từ phía CHDCND Lào trong Hội đồng MRC - Thứ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường CHDCND Lào- Chanthanet Boualapha – đã cảm ơn các nhà tài trợ và các đối tác, đồng thời chia sẻ về động lực của đất nước ông.

Ông Boualapha đã phát biểu: “Với việc lắp đặt các trạm này trên lãnh thổ của chúng tôi, chúng tôi mong muốn gửi đi một thông điệp là chúng tôi đang tiến lên trong việc thực hiện vai trò của mình trong công tác quản lý sông Mê Công và dự báo tương lai hiệu quả.” “Hãy cùng chờ xem việc hợp tác thế này sẽ mang lại lợi ích tốt như thế nào cho toàn bộ khu vực và người dân của chúng ta.”

Lưu ý cho ban biên tập:

Ủy hội Sông Mê Công là một tổ chức liên chính phủ về đối thoại và hợp tác cấp khu vực tại hạ lưu sông Mê Công, được thành lập năm 1995 trên cơ sở Hiệp định Mê Công giữa Campuchia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam. Ủy hội đóng vai trò là diễn đàn khu vực về ngoại giao nước cũng như một kênh tri thức về quản lý tài nguyên nước vì sự phát triển bền vững trong khu vực.

Để biết thêm thông tin chi tiết, mời liên hệ:

Ông Sopheak Meas, Cán bộ Truyền thông – phụ trách Báo chí
Ban Thư ký Ủy hội Sông Mê Công Quốc tế
E-mail: sopheak@mrcmekong.org
ĐT: +856-20-77779168

###